

Utställningsredogörelse

Plan för avfallshantering i ett hållbart samhälle för kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna i samverkan med SÖRAB

Innehåll

1.	SAMMANFATTNING	5
2.	SAMMANSTÄLLNING OCH BEMÖTANDE AV YTTRANDEN.....	7
2.1.	SÖRAB-REGIONEN	7
2.1.1.	Miljö- och hälsoskyddskontoret, Österåkers kommun.....	7
2.1.2.	Trafikkontoret, Stockholms stad.....	7
2.1.3.	Envac Scandinavia AB.....	7
2.1.4.	Stadsbyggnadskontoret, Sigtuna kommun	8
2.1.5.	Tekniska enheten, Kommunledningskontoret, Vaxholms stad	8
2.1.6.	SITA Sverige AB	8
2.1.7.	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Upplands Bro kommun.....	8
2.1.8.	Regionplane- och trafiknämnden, Landstinget Stockholms län	8
2.2.	DANDERYDS KOMMUN.....	10
2.2.1.	Privatperson, Danderyd.....	10
2.2.2.	Barn- och Utbildningsnämnden, Danderyds kommun.....	10
2.2.3.	Byggnadsnämnden, Danderyds kommun.....	10
2.2.4.	Hyresgästföreningen, Danderyd	10
2.2.5.	Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd.....	11
2.2.6.	De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen	11
2.2.7.	Kultur- och fritidsnämnden, Danderyds kommun	11
2.2.8.	Tekniska nämnden, Danderyds kommun	12
2.3.	JÄRFÄLLA KOMMUN	13
2.3.1.	Barkarby Skälby villaägarförening	13
2.3.2.	Barn- och ungdomsnämnden, Järfälla kommun	13
2.3.3.	Kommunstyrelsen, Järfälla kommun	13
2.3.4.	Kultur och fritidsnämnden, Järfälla kommun	14
2.3.5.	Miljö- och Bygglovsnämnden, Järfälla kommun.....	14
2.3.6.	Utbildningsnämnden, Järfälla kommun	14
2.3.7.	Naturskyddsföreningen i Järfälla	15
2.3.8.	PRO Samorganisation i Järfälla	15
2.4.	LIDINGÖ STAD	16
2.4.1.	Kultur- och fritidsförvaltningen, Lidingö stad.....	16
2.4.2.	Social omsorg, Lidingö stad	16
2.4.3.	Utbildningsförvaltningen, Lidingö stad	16
2.4.4.	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Lidingö stad	16
2.5.	SOLLENTUNA KOMMUN.....	17
2.5.1.	Privatperson, Sollentuna.....	17
2.5.2.	Privatperson, Sollentuna.....	17
2.5.3.	Privatperson, Sollentuna.....	17
2.5.4.	Privatperson, Sollentuna.....	17
2.5.5.	Edsängens Villaägarförening.....	18
2.5.6.	Handikapprådets ritningsgranskningsutskott, Sollentuna kommun...	18
2.5.7.	Viby- Ravalshagens Villaägarförening, Sollentuna.....	18
2.5.8.	Miljö- och bygglovsnämnden, Sollentuna kommun	18
2.5.9.	Privatperson, Sollentuna.....	19
2.5.10.	Privatperson, Sollentuna.....	19
2.5.11.	Kultur och fritidsnämnden, Sollentuna kommun.....	19
2.6.	SOLNA STAD	20
2.6.1.	Privatperson, Solna	20

2.6.2.	Centerpartiet Solna.....	20
2.6.3.	Privatperson, Solna	21
2.6.4.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Solna stad.....	21
2.7.	SUNDBYBERGS STAD	22
2.7.1.	Kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad	22
2.7.2.	Barn- och utbildningsnämnden, Sundbybergs stad.....	22
2.7.3.	Utbildningsförvaltningen, Sundbybergs stad.....	22
2.8.	TÄBY KOMMUN	23
2.8.1.	Södra Roslagens Miljö- och hälsoskyddsnämnd	23
2.8.2.	Privatperson, Täby	23
2.8.3.	Täby Villaägarförening	23
2.8.4.	De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen	24
2.8.5.	Tekniska kontoret, Täby kommun	24
2.9.	UPPLANDS VÄSBY KOMMUN	25
2.9.1.	Privatperson, Upplands Väsby.....	25
2.9.2.	AB Väsbyhem.....	25
2.9.3.	Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Upplands Väsby	25
2.9.4.	Naturskyddsföreningen Väsby.....	26
2.9.5.	Upplands Väsby Hembygdsförening	27
2.9.6.	Byggnadsnämnden, Upplands Väsby kommun	27
2.9.7.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Upplands Väsby kommun	28
2.9.8.	Friluftsförbundet, Upplands Väsby kommun	29
2.9.9.	Skälby SÖ Samfällighetsförening, Upplands Väsby	29
2.10.	VALLENTUNA KOMMUN	30
2.10.1.	Myndighetsnämnd för teknik och miljö, Vallentuna kommun.....	30
2.10.2.	De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen	30

Bilaga 1 Utställningsyttranden

1. SAMMANFATTNING

Kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna har i samarbete med SÖRAB arbetat fram ett förslag till en gemensam avfallsplan. Efter genomfört samrådsförfarande har kommunerna beslutat att i enlighet med miljöbalkens bestämmelser ställa ut planen för granskning under våren och sommaren år 2008. Denna redogörelse sammanfattar de yttranden som inkommit samt hur yttrandena har beaktats i det slutliga förslaget till avfallsplan. Beslut om antagande av avfallsplanen ska fattas av varje kommuns fullmäktigeförsamling innan planen träder i kraft i kommunen.

Det har totalt inkommit 62 yttrande. Inget av yttrandena avstyrker planen.

Under utställningstiden har avfallsplanen språkgranskats. Med anledning av språkgranskningen har förändringar av redaktionell art genomförts i avfallsplanen och dess bilagor. En utredning om uppkommet verksamhetsavfall i Stockholms län har även bilagts till planen.

Med anledning av inkomna yttranden har följande förändringar genomförts i det slutliga förslaget till avfallsplan:

- De övergripande målen numreras från 1-8. Numreringen innebär ingen rangordning.
- Delmål 1.1 och delmål 1.3 förtydligas med att handikapporganisationer är en berörd part.
- Delmål 1.1 utökas med att även med att kommunens nämnd som ansvarar för fysisk planering har målsvar.
- Det övergripande målet ”kvalitet” omformuleras så att även nedskräpning innefattas genom följande formulering: ”Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned”.
- Förklaringen till det övergripande målet, ”minska avfallets mängd” omformuleras enligt följande ”*Det innebär att på olika sätt visa människor hur livsstil och konsumtionsmönster kan förändras så att avfallsmängden per invånare minskar.*”
- Målbeskrivningen till mål 5 öka återanvändningen, kompletteras med följande text: ”*Återanvändning får dock inte leda till en ökad miljöbelastning.*”
- Delmål 6.1 utökas med att även fastighetsägare är en berörd part.
- Delmål 6.2 utökas med att även fastighetsägare är en berörd part.
- Delmål 6.4 utökas med att även fastighetsägare är en berörd part.
- Sista stycket under avsnitt 4.2, kompletteras med att nettoutsläppen till luft trots detta ändå minskar eftersom ökad användning av återvunna material gör att nyproduktionen av råvaror kan minskas i motsvarande grad.
- Sista stycket under avsnitt 4.2, kompletteras med att gemensamma system för hela regionen möjliggör en rationellare hantering som kan minska de kostnader som uppstår och även påtagligt underlätta informationsinsatserna.
- Planen förtydligas med att målnivåerna avser vikt i kilogram.
- Bilaga 1, nulägesbeskrivning och prognos kompletteras med ett avsnitt om avfallstransporter.
- Bilaga 3, anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall uppdateras till viss del avseende anläggningar inom Upplands Väsby kommun.

Det har i yttrandena även framkommit många bra synpunkter av mer praktisk art. Dessa kommer att beaktas vid arbetet med de årliga handlingsplanerna.

2. SAMMANSTÄLLNING OCH BEMÖTANDE AV YTTRANDE

Nedan följer en sammanställning av inkomna yttranden och de synpunkter som framförts. Till varje yttrande finns en beskrivning över hur synpunkterna har hanterats i det fortsatta arbetet med avfallsplanen.

Yttrande	Beaktande av synpunkten
2.1. SÖRAB-REGIONEN	
2.1.1. Miljö- och hälsoskyddskontoret, Österåkers kommun	
<ul style="list-style-type: none"> Tillstyrker remissen Viktigt att beakta avfall från fettavskiljare och fettavfall samt omhändertagande av stickande och skärande avfall. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Kännedomen om dessa avfallslag är begränsad i regionen och behöver kartläggas ytterligare. Avfallslagen omfattas av uppsatta mål.
2.1.2. Trafikkontoret, Stockholms stad	
<ul style="list-style-type: none"> Genomarbetat och ambitiös avfallsplan. Önskar möjligheter till fortsatt samarbete i olika former med SÖRAB-kommunerna och då särskilt inom matavfallshateringen. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Samarbete med Stockholms stad sker genom Stockholmsregionens avfallsråd och SÖRABs kontaktmannagrupp.
2.1.3. Envac Scandinavia AB	
<ul style="list-style-type: none"> Till stora delar anser Envac att planen är korrekt och framåtsyftande men det som framförallt saknas är en mer ingående beskrivning av själva insamlingssystemet. Förordar att SÖRAB i avfallsplanen även framhåller att andra system än det konventionella insamlandet av hushållsavfall i kärl så som sopsug och underjordsbehållare, framhävs. Genom att redan i planeringsprocessen se avfallshantering som en del av infrastrukturen, framförallt i tätort, skulle vi alltså kunna minska utsläppen från transporterna radikalt, spara tid och markyta, få bättre trafiksäkerhet, skapa bättre boendemiljöer och därtill förbättra arbetsmiljön för dem som samlar in avfallet. Förslag 1: Ändra i avfallsplanen och lägg större fokus på insamling för att ge målet ”människan i centrum” mer tydlighet. Förslag 2: I avfallsplanens: Delmål 1.3, nämns att det ska startas arbetsgrupp/er som ska identifiera och bedöma vilka insamlingstjänster som behövs för att kunna sätta människan i centrum. Envac föreslår att representanter 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Dagens insamlingssystem beskrivs i överripande drag i bilaga 1, nulägesbeskrivning. Hur framtidens insamlingssystem ska se ut ska utredas och bestämmas i enlighet med delmål 1.3 och 2.1.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Även andra insamlingssystem som till exempel sopsug och underjordsbehållare kommer att tas i beaktande vid arbetet med delmål 1.3.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. I delmålet 1.1 har kommunernas fysiska planering en central roll.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Lösningarna för hur insamlingssystemet ska se ut är ett samspel mellan teknikutvecklingen, enskilda individers krav på systemet samt att en god arbetsmiljöuppfylls. Hur detta ska se ut kommer att utredas i delmål 1.3.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>

<p>från företag som arbetar med automatiserade insamlingsystem blir inbjudna till grupperna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förslag 3: Starta en diskussionsgrupp som diskuterar möjligheten att få in avfallshanteringen som en infrastrukturfråga. Gruppen bör bestå av politiker, tjänstemän och företag. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
<p>2.1.4. Stadsbyggnadskontoret, Sigtuna kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen erinran. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>2.1.5. Tekniska enheten, Kommunledningskontoret, Vaxholms stad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen erinran. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>2.1.6. SITA Sverige AB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behov av översyn av kommunernas avfallsföreskrifter kommer att finnas efter antagandet av planen. • Risk för tunga kärl vid fastighetsnära insamling av matavfall, tidningar och glas. • Behov av taxa för nya system finns i vissa kommuner. • Information om systemen till invånarna är mycket viktigt. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Om målet med människan i centrum uppnås ska detta ej inträffa. Delmålen 1.2; 1.3 samt 2.1 syftar till att dessa risker ska minimeras.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Nya taxesystem kan bli ett resultat av vad som beslutas enligt delmål 1.3 och 2.1. Detta är dock en senare fråga.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Beaktas redan i planen.</p>
<p>2.1.7. Samhällsbyggnadsförvaltningen, Upplands Bro kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen erinran. • Ser gärna ett utökat samarbete med SÖRAB-kommunerna särskilt gällande matavfallhanteeringsfrågan. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Samarbete sker genom Stockholmsregionens Avfallsråd.</p>
<p>2.1.8. Regionplane- och trafiknämnden, Lands-tinget Stockholms län</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen är väl strukturerad och mycket väl genomarbetad. Den ger en bra bild över avfallssituationen och de framtida utmaningarna i de nio SÖRAB-kommunerna. • Vad planen dock inte innefattar är utpekanden av fysiska platser för avfallshanteringen. I bilagan till redovisade avfallsplanen finns en lista med befintliga anläggningar, men de är inte ritat på en karta, vilket hade varit en fördel. Överlag saknas klarare mål och direktiv vad gäller lokaliseringen av större anläggningar, det saknas redovisningar av befintlig och framtida omsättning vid anläggningar tillsammans med uppgifter om transporter till och från respektive anläggning. Detta har betydelse för planering av vägnät, främst på kommunal nivå, men i anslutning till ”stora” anläggningar även betydelse för det regionala vägnätet. För en mer ingående bedömning av 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Befintliga anläggningar finns redovisade på karta, dock saknas mindre anläggningar som mellanlager av farligt avfall. Avfallsplanen innehåller de uppgifter om anläggningar som krävs i enlighet med gällande lagstiftning. Länsstyrelsen har sedan i uppgift att sammanställa länets avfallsplaner och sammanställa behovet av behandlingskapacitet. Lokalisering av större anläggningar ryms inom de övergripande målen 1 och 7. Synpunkten får hanteras i det fortsatta arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>

<p>SÖRAB:s avfallsplan hade det varit bra att veta mer om kapaciteten vid befintliga anläggningar – dvs. hur länge kapaciteten räcker i relation till prognostiserade volymer och var i regionen dessa anläggningar finns. Dessutom vore det värdefullt att beskriva/uppskatta utbyggnadsmöjligheterna vid befintliga anläggningar och eventuellt behov av uppförande av nya anläggningar.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen saknar ett resonemang kring avfallstransporter som har många störande lokala effekter och påverkar miljön. 	<p>Avfallsplanens bilaga 1, nulägesbeskrivning och prognos, kompletteras med detta.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Nämnden anser att även tankning av avfallsbilar med klimatneutrala bränslen borde diskuteras mer ingående. • Vad gäller kretsloppets avgiftning finns inga tydliga skrivelser i SÖRABs avfallsplan. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Planen syftar till att skapa förutsättningar för produktion av mer biogas. Vem som ska använda denna resurs får avgöras del av marknaden och dels genom kommunens upphandlingar.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. SÖRABs del i avgiftningen av kretsloppen är att tillse att farligt avfall sorteras ut och tas omhand på ett korrekt sätt. Detta hanteras inom det övergripande målet minska avfallets farlighet.</p>

2.2. DANDERYDS KOMMUN	
2.2.1. Privatperson, Danderyd	
<ul style="list-style-type: none"> • Avsnitt: Öka materialåtervinningen. År 2012 ska minst 10 % av hushållens matavfall... Min åsikt är att man bör sätta ribban högre tex 20 %. Matavfallet är ju den ojämnförligt största posten i hushållens avfall. • Några synpunkter: paginera och kommaterna gärna. Kommatecken gör texten mer lättläst och förståelig. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Mängden matavfall som behandlas biologiskt i regionen är i dagsläget drygt 4 procent. Att införa matavfallsinsamling i kommunerna tar viss tid. Det måste fattas beslut om att insamling ska påbörjas samt handlas upp insamling och behandling av avfallet. Sollentuna kommun har sedan 1994 haft separat insamling av matavfall i kommunen. Där uppnår man i dagsläget en insamlingsnivå på ca 10 procent. Utifrån detta och med hänsyn taget till planerade införande av matavfallsinsamling och en trolig utveckling, har det bedömts som realistiskt att vi till år 2012 kan ha kommit upp till en nivå av 10 procent.</p> <p>Avfallsplanen har under utställningstiden språkgranskats.</p>
2.2.2. Barn- och Utbildningsnämnden, Danderyds kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Avstår från yttrande. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.2.3. Byggnadsnämnden, Danderyds kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Tillstyrker avfallsplanen i den del som avser de övergripande målen. • Konsekvenserna av avfallsplanen för byggnadsnämndens verksamhet blir främst inom plan- och bygglovsverksamheten. Större krav på fastighetsnära utrymmen nära bostäder och för större anläggningar. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Fastighetsägarens roll förtydligas under delmålet som rör det övergripande målet ökad materialåtervinning.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • De som hämtar avfallet ska få en bra arbetsmiljö och komma fram med sina bilar. Detta innebär att dessa frågor måste beaktas i bygglovsprocessen. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.2.4. Hyresgästföreningen, Danderyd	
<ul style="list-style-type: none"> • Välkomnar en gemensam avfallsplan för de nio SÖRAB-kommunerna. • Instämmer helt i planförslagets fokus på "människan i centrum" och att det ska vara lätt att sortera rätt och lättillgängligt • Tillräckliga ekonomiska resurser måste avsättas för att planens mål ska kunna nås. • Det ska vara enklare att sopsortera än att låta bli. • Saknar en diskussion och förslag kring hur samhället i högre grad med hjälp av politiska beslut skulle kunna göra det lönsamt för industri och handel att minska emballagemängder, använda "rena fraktioner", utveckla produkter 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. SÖRAB och SÖRAB-kommunerna arbetar aktivt med att driva utvecklingen för en hållbar avfallshantering framåt. Det sker till delvis genom Avfall Sverige, som är den svenska</p>

<p>utifrån ett återvinnings- och återanvändningsperspektiv etc. Vilken styrning kan ske på kommunnivå i de 9 Sörab-kommunerna? Kan politiska beslut på kommunnivå skapa ringar på vattnet och påverka andra kommuners agerande och även rikspolitiken?</p>	<p>intresse- och branschorganisationen inom avfallshandling och återvinning och som SÖRAB och SÖRAB-kommunerna är medlemmar i. Inom det övergripande målet ”minska avfallens mängd” hanteras även denna fråga. Delmål rörande denna fråga arbetas fram till nästa avfallsplanefas, det vill säga år 2012-2016.</p>
<p>2.2.5. Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Ingen erinran. 	<p>Föränleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>Anita Enflo(c), särskilt uttalande:</p> <ul style="list-style-type: none"> Framhåller vikten av att avfall ska sorteras efter materialslag. 	<p>Föränleder ingen förändring av avfallsplanen. De pågår för närvarande en utredning kring materialinsamling på nationell nivå. SÖRAB och SÖRAB-kommunerna följer den utredningen. I dagsläget ses ingen möjlighet att endast i dessa kommuner införa insamling av avfall efter materialslag.</p>
<p>2.2.6. De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Hur stämmer avfallsplanen överrens med Boverkets förordning om enkelt avhjälpna hinder? Vem ska bistå med sopsorteringshjälp och transport till återvinningsplats för människor med rörelsehinder. Avfallsplanen tar inte tillgänglighetsfrågan för människor med rörelsehinder på något ställe. 	<p>Med målet människan i centrum ska avfallshandlingen vara utformad så att hänsyn tas till alla grupper i samhället. Det gäller såväl äldre som rörelsehindrade eller rullstolsburna. Tillgängligheten är en aspekt som det ska tas hänsyn till. Hur detta ska gå till rent praktiskt får arbetas fram i de årliga handlingsplanerna. Avfallshandlingen berörs endast till viss del av Boverkets föreskrift om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och befintliga allmänna platser. Föreskriften tar främst sikte på offentliga lokaler och allmänna platser. Det är oklart om återvinningsstationer och återvinningscentraler är att anses som en sådan plats. Samråd kommer dock att hållas med berörda parter för att säkerställa att tillgängligheten är god för alla. Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är berörd part.</p> <p>Se kommentar ovan.</p> <p>Se kommentar ovan.</p>
<p>2.2.7. Kultur- och fritidsnämnden, Danderyds kommun</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Tillstyrker förslaget till avfallsplan. 	<p>Föränleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

2.2.8. Tekniska nämnden, Danderyds kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Anser att avfallsplanens inriktningsmål bör arbetas in i kommunens måldokumentation. • Beslut om hämtning av matavfall från hushållen kommer att få prövas i särskild ordning av kommunfullmäktig. • Genom SÖRAB måste särskilda insatser göras för att påverka förpackningsindustrin att förbättra sitt arbete med insamling via återvinningsstationerna. • SÖRAB bör överväga hur insamlingsarbetet kan förbättras med fler återvinningscentraler 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Frågan hanteras i delmål 6.2.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Förbättrad tillgänglighet till återvinningscentralerna behandlas i delmål 6.5.</p>

2.3. JÄRFÄLLA KOMMUN	
2.3.1. Barkarby Skälby villaägarförening	
<ul style="list-style-type: none"> • Har inget att erinra mot förslaget, som vi tycker är väl genomarbetat. Vi tillstyrker förslaget till gemensam avfallsplan. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.3.2. Barn- och ungdomsnämnden, Järfälla kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Stödjer förslaget till avfallsplan och dess mål för att nå en hållbar utveckling. • Den ekonomiska frågan måste lösas på en kommunövergripande nivå. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Exakt vilka resurser som behöver vara tillgängliga framgår inte av avfallsplanen. Det kommer att utarbetas i de årliga handlingsplanerna. Det kan dock konstateras att resurser kommer att krävas för att uppfylla planens mål. Det är viktigt att tillräckliga resurser avsätts från bland annat kommunernas och SÖRABs sida för att nå upp till målen.</p>
2.3.3. Kommunstyrelsen, Järfälla kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Det övergripande målet att år 2020 ska avfallshandlingen i SÖRAB-kommunerna vara en del i ett hållbart samhälle där människan står i centrum är mycket angeläget och vi måste inom alla kommunens verksamhetsområden bidra till att detta mål uppnås. Att nio kommuner nu får en gemensam avfallsplan ger oss bättre förutsättningar att nå målet. • Eftersträvansvärt att det finns en ambition att utveckla så enhetliga avfallssystem som möjligt. • Lätt att göra rätt. • Att minska den totala mängden avfall kan stå i motsatsförhållande till Järfällas ambition att växa. • De mål och delmål som satts upp för år 2012 och 2020 kan vara svåra att bedöma när de inte ställs i relation till dagens förhållanden. • Avfallsfrågan ingår redan i dagsläget i planarbetet. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan. Det övergripande målet ändras med följande tillägg: <i>... "Det innebär att på olika sätt visa människor hur livsstil och konsumtionsmönster kan förändras så att avfallsmängden per invånare minskar".</i></p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. I avfallsplanen finns det för vissa av målen beskrivet hur dagsläget ser ut. För vissa av delmålen, som exempelvis delmål 1.2 och 3.1 saknas uppgifter om dagsläget. Dessa mål är dock uttryckta på så sätt att nuläget ska undersökas under år 2009.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

<p>2.3.4. Kultur och fritidsnämnden, Järfälla kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanens ambition att stimulera återanvändning är positiv. Genom ökat samarbete med frivilligorganisationer kan deras verksamhet stödjas. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Ökad samverkan med frivilligorganisationer behandlas under delmål 5.1.</p>
<p>2.3.5. Miljö- och Bygglövsnämnden, Järfälla kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förslaget till avfallsplan är mycket väl genomarbetat och hänger samman på ett bra och logiskt sätt från mål till delmål och vidare till tidsatta åtgärder, inklusive uppföljning. Det är också glädjande att det har gått att samlas regionalt kring en gemensam plan eftersom de ingående kommunerna var och en för sig knappast har vare sig resurser eller ens praktiska möjligheter att på egen hand genomföra ett så ambitiöst arbete. • s.23, rubriken till delmål 6.4; Ett litet skrivfel bör rättas, ett att bör tas bort innan ”biologisk behandling”. • s.26, sista stycket; ”Betydande miljöpåverkan...” är missvisande med avseende på utsläpp av försurande och klimatpåverkande gaser. Texten bör kompletteras med information om att nettoutsläppen till luft trots detta ändå minskar eftersom ökad användning av återvunna material gör att nyproduktionen av råvaror kan minskas i motsvarande grad. • s.28, sista stycket under avsnitt 4.2; Det bör läggas till att gemensamma system för hela regionen möjliggör en rationellare hantering som kan minska de kostnader som uppstår och även påtagligt underlätta informationsinsatserna. • s. 29, avsnitt 5.1; Det behöver eventuellt förtydligas att kontaktmännen måste ha ett tydligt uppdrag att göra detta från sina respektive kommuner. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Kontaktmannagruppens roll är framförallt att samordna och driva arbetet framåt. Respektive kommun och kommunens olika nämnder samt SÖRAB ansvarar för att målen uppnås.</p>
<p>2.3.6. Utbildningsnämnden, Järfälla kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stödjer förslaget till avfallsplan. • Avfallsplanen är ett stöd för utvecklingen av ett hållbart samhälle som även inbegriper utbildning. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

<p>2.3.7. Naturskyddsföreningen i Järfälla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilka insatser är planerade för att bibehålla det engagemang kring avfallshandtering som finns ute i samhället? • Nyttan av insamling av hushållens matavfall bör kunna beskrivas så att det klart framgår om de extra insatserna är försvarbara. • Om matavfallsinsamling med produktion av biogas ska genomföras är det väsentligt att insamlingssystem och fraktionens renhet kan säkerställas. • Att kompletterande analyser behövs för att avgöra rimligt mål för andel matavfall som ska gå till biogas. • Saknar en benchmarking studie. Med det underlag som finns från de olika ingående kommunerna med olika lösningar på delar av avfallshandteringen bör det vara möjligt att förklara vilka förändringar som är lämpliga i Järfälla. • Placering av återvinningsstationer inom kommunen är en fråga som ofta kommer upp. Det kan förväntas att detta område tagits upp i avfallsplanen. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Vi har inte sett att det finns anledning att ifrågasätta den nivån i de svenska miljökvalitetsmålen om återvinning av 35 procent av matavfallet. Däremot har regionen konstaterat att vi inte i tid (redan till år 2010) kommer att ha möjlighet att uppfylla miljökvalitetsmålet.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. I det övergripande målet ”kvalitet” och dess delmål 2.1 hanteras denna fråga.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Vi har inte sett att det finns anledning att ifrågasätta den nivån i de svenska miljökvalitetsmålen om återvinning av 35 procent av matavfallet. Däremot har regionen konstaterat att vi inte i tid (redan till år 2010) kommer att ha möjlighet att uppfylla miljökvalitetsmålet.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. En övergripande jämförelse av de olika kommunerna finns i bilaga 1, nulägesbeskrivning. I SÖRAB samarbetet sker en kontinuerlig utveckling av system och utvärdering av kostnader och resultat.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Det har i detta läge bedömts som en för detaljerad uppgift att i avfallsplanen utse platser för placering av återvinningsstationer. Kommunens ansvar för att skapa platser för återvinningsstationer ryms inom delmål 1.1. Synpunkten kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
<p>2.3.8. PRO Samorganisation i Järfälla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemensamma insatser krävs för att minska förpackningshysterin med svåröppnade och energislukande förpackningar. • Det krävs ytterligare rejäla tag för att åstadkomma en fastighetsnära, tillgänglig och arbetsmiljövänlig sophandtering samt att sorteringsstationerna också är lätta att nå på ett rimligt avstånd för olika grupper. • Stationerna borde utformas på ett mer estetiskt tilltalande sätt än för närvarande. • Önskar tillgång till ett studie- och informationsmaterial att använda i studiecirkel mm. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras i det övergripande målet med människan i centrum.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras i det övergripande målet med människan i centrum.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>

2.4. LIDINGÖ STAD	
2.4.1. Kultur- och fritidsförvaltningen, Lidingö stad	
<ul style="list-style-type: none"> Ingen erinran. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.4.2. Social omsorg, Lidingö stad	
<ul style="list-style-type: none"> Ingen erinran. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.4.3. Utbildningsförvaltningen, Lidingö stad	
<ul style="list-style-type: none"> Utbildningsförvaltningen tycker det är viktigt med en avfallsplan för staden. Skolorna och förskolorna behöver hjälp för att kunna öka sin återanvändning. Ett förslag är att arbeta fram råd och anvisningar för hur möbler och utrustning tas omhand när de är trasiga eller förbrukade. För att öka materialåtervinningen behöver skolorna stöd med att skapa goda utrymmen för vaktmästare eller annan personal att förvara och separera material. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
2.4.4. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Lidingö stad	
<ul style="list-style-type: none"> Tillräckliga ekonomiska resurser måste avsättas. Delmål 1:1: målansvar bör utökas med kommunens ansvariga nämnd för fysisk planering. Delmål 4.5: Delmålet bevakas av byggnadsinspektören i samband med rivningslov/-anmälan vilket innebär att 100 % av byggherrarna och byggtreprenörerna idag får nödvändig kunskap. Vanligtvis är det endast de professionella byggherrarna och byggtreprenörerna som har kunskap om detta innan lov eller anmälan görs. Målet blir därför svårt att mäta om det inte omformas till att endast gälla dessa. Delmål 5.2: Målansvar bör utökas med kommunens ansvariga nämnd för avfallshantering. Det saknas numrering för de åtta övergripande målen i stycke 2.3 och i efterföljande kapitel 3, vilket försvårar läsningen. I kapitel 3, under respektive delmål, skiljer sig formuleringen åt under punkten uppföljning. En konsekvens i texten bör utarbetas. Vad varje åtgärd för uppföljning innebär måste preciseras tydligare. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Vi har bedömt att det går att mäta målet till exempel genom en enkätundersökning.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Avfallskollektivet kan inte ges målansvar för denna fråga då detta avfall inte är ett hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan. De övergripande målen numreras från 1-8. Numreringen innebär ingen rangordning.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan.</p> <p>Avfallsplanen har under utställningen språkgranskats.</p>

2.5. SOLLENTUNA KOMMUN	
2.5.1. Privatperson, Sollentuna	
<ul style="list-style-type: none"> Vill ha fastighetsnära insamling av farligt avfall, el-produkter och batterier. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
2.5.2. Privatperson, Sollentuna	
<ul style="list-style-type: none"> Avfallsplanen bör även ta upp och behandla nedskräpningen i kommunen. Starta en kampanj motsvarande Stockholms stads drive "Skärpning stockholmare!" för att få invånarna att inte kasta sitt skräp rakt ner på marken. 	Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan. Det övergripande målet "Kvalitets" ändras till följande: "Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned." Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
2.5.3. Privatperson, Sollentuna	
<ul style="list-style-type: none"> I stort sätt nöjda med det sätt som avfallshandlingen sker på. Bra öppettider på ÅVC och en bra taxesättning. Varför exkluderas Stockholms Kommun i avfallsplanen? Viktigt med samverkan genom kommunalförbund och liknande för att påverka lagstiftaren att förenkla användandet av restprodukter som till exempel aska i anläggningsändamål. Är det mer miljöeffektivt att satsa på fler lokala återvinningsstationer istället för som i dag med ett fåtal dit vissa har långt att köra? 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Stockholms stad har en egen organisation som sköter dessa frågor. Stockholm stad har även en nyligen uppdaterad avfallsplan. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Utredningar ¹ visar på att det är ur miljösynpunkt viktigt att försöka minimera transport av små avfallsmängder med personbilar. Av denna anledning är det även viktigt för den enskilda individen att samordna sina transporter. Att förbättra tillgängligheten till återvinningscentralerna behandlas i delmål 6.5.
2.5.4. Privatperson, Sollentuna	
<ul style="list-style-type: none"> Utökad separation av matrester samt produktion av biogas är angeläget. Gratis matavfallsinsamlingspåsar. Insamling av matavfall två gånger per vecka. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkterna hanteras inom det övergripande målet "energiutvinning". Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras inom det fortsatta arbetet med delmål 6.4. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras inom delmål 6.4.

¹ Energi- och miljömässiga skillnader mellan materialåtervinning och energiutvinning av avfall- en litteratursammanställning, Sara Tyskeng och Göran Finnveden, TRITA-INFRA-FMS 2007:11, ISSN:1652-5442, 2007.

<p>2.5.5. Edsängens Villaägarförening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen ligger väl i linje med framtidens behov och krav. Det finns inget vi motsätter oss. • Vill medverka som remissinstans vid framtagandet av de årliga handlingsplanerna. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
<p>2.5.6. Handikapprådets ritningsgranskningsutskott, Sollentuna kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer lättillgängliga miljöstationerna ökar avfallssorteringen. • En miljöstation vid varje köpcentrum och större butik. • Insamlingsbehållare för glödlampor och lysrör samt för mindre elektronik. • Insamlingsbehållarna med punktskrift. • Framför insamlingsbehållarna bör det anordnas en plattform med ramp. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna. Med målet människan i centrum ska avfallshandlingen vara utformad så att hänsyn tas till alla grupper i samhället. Det gäller såväl äldre som rörelsehindrade eller rullstolsburna. Tillgängligheten är en aspekt som det ska tas hänsyn till. Hur detta ska gå till rent praktiskt får arbetas fram i de årliga handlingsplanerna. Samråd kommer att hållas med berörda parter för att säkerställa att tillgängligheten är god. Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är en berörd part.</p>
<p>2.5.7. Viby- Ravalshagens Villaägarförening, Sollentuna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen verkar sund och väl genomarbetad. • Framgångsfaktorerna är att det för den enskilde ska vara mycket tydligt hur han förväntas agera i varje läge och att det ska vara enkelt att göra sig av med avfallet. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkterna beaktas i det fortsatta arbetet med det övergripande målet ”människan i centrum”.</p>
<p>2.5.8. Miljö- och bygglovsnämnden, Sollentuna kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förslaget till avfallsplan utgör en bra grund för arbetet med en förbättrad hantering av det avfall som uppstår i kommunen. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

<p>2.5.9. Privatperson, Sollentuna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positivt att Sollentuna har en så bra sopsortering och att det finns planer på utveckling o förbättring. • Viktigt att kunna lämna miljöfarligt avfall och andra återvinningsopor av alla typer även utan egen bil. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkterna beaktas i det fortsatta arbetet med det övergripande målet ”människan i centrum”.</p>
<p>2.5.10. Privatperson, Sollentuna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nulägesanalysen kan fördjupas i huvuddokumentet. • Möjligheterna med ekonomiska styrmedel borde kunna diskuteras i avfallsplanen. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Nulägesbeskrivningen har medvetet hållits kort i avfallsplanens huvuddokument. En utförligare beskrivning av nuläget finns i bilaga 1, nulägesbeskrivning och prognos.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Ekonomiska styrmedel diskuteras i avfallsplanens bilaga 2, Resurser.</p>
<p>2.5.11. Kultur och fritidsnämnden, Sollentuna kommun</p> <p>Har inget att erinra.</p>	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

2.6. SOLNA STAD	
2.6.1. Privatperson, Solna	
<ul style="list-style-type: none"> • Ser positivt på de föreslagna målen. • Ser positivt på om matavfall samlas in så att energi och näringsämnen kan nyttiggöras. Parallellt med utbyggnad av matavfallsinsamling måste investeringar i rötningsanläggningar göras. Viss risk finns för ökade metanutsläpp vid hanteringen av matavfall. Det är därför viktigt hur systemet utformas. • Det saknas mål för sortering och återvinning av bygg- och rivningsavfall och planen bör kompletteras på den punkten. • Det saknas även miljökonsekvensbedömningar av att riva jämfört med att renovera. • Det kommer att krävas betydande resurser för information och utbildning för att det ska vara realistiskt att tro att de ambitiösa målen ska vara möjliga att nå. • Det är också nödvändigt som vid all målstyrning att målen regelbundet följs upp. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Bygg- och rivningsavfall ingår som alla avfalls- slag i målet om ”ökad materialåtervinning” det vill säga att materialåtervinningen från verksamheter ska öka. Delmål för bygg- och rivningsavfall finns ej i avfallsplanen då det ligger utanför kommunens rådighet och är svårt att mäta.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Miljöbedömningen i avfallsplanen är av avfallsplanens mål och hur de påverkar miljön. Detta innebär att specifika åtgärder som till exempel riva jämfört med att renovera, har inte bedömts utan får hanteras genom livscykelanalyser i varje enskilt fall. Rivning jämfört med renovering kan sägas vara en form av återanvändning och omfattas av miljöbedömningen av det övergripande målet. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Beaktas redan i planen.</p>
2.6.2. Centerpartiet Solna	
<ul style="list-style-type: none"> • Centerpartiet i Solna ställer sig positivt till de föreslagna målen. • Ser positivt på om matavfall samlas in så att energi och näringsämnen kan nyttiggöras. Parallellt med utbyggnad av matavfallsinsamling måste investeringar i rötningsanläggningar göras. Viss risk finns för ökade metanutsläpp vid hanteringen av matavfall. • Det saknas mål för sortering och återvinning av bygg- och rivningsavfall och planen bör kompletteras på den punkten. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Bygg- och rivningsavfall ingår som alla avfalls- slag i målet om ”ökad materialåtervinning” det vill säga att materialåtervinningen från verksamheter ska öka. Delmål för bygg- och rivningsavfall finns ej i avfallsplanen då det ligger utanför kommunens rådighet och är svårt att</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Det saknas även miljökonsekvensbedömningar av att riva jämfört med att renovera. • Det kommer att krävas betydande resurser för information och utbildning för att det ska vara realistiskt att tro att de ambitiösa målen ska vara möjliga att nå. • Det är också nödvändigt som vid all målstyrning att målen regelbundet följs upp. 	<p>mäta. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Miljöbedömningen i avfallsplanen är av avfallsplanens mål och hur de påverkar miljön. Detta innebär att specifika åtgärder som till exempel riva jämfört med att renovera, har inte bedömts utan får hanteras genom livscykelanalyser i varje enskilt fall. Rivning jämfört med renovering kan sägas vara en form av återanvändning och omfattas av miljöbedömningen av det övergripande målet. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>2.6.3. Privatperson, Solna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se till att sopsorteringskärlen töms oftare- det är så skräpigt runt omkring dem. • Sätt upp en behållare för att lämna glödlampor. • Byt ut befintliga små papperskorgar till större sådana under vår och sommar som använder papperskorgarna i parkerna. • Inför sorteringsbilar även i Solna kommun (motsvarande de som redan finns i Sundbybergs stad). 	<p>Det övergripande målet "Kvalitets" ändras till följande: "Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned". Miljö- och hälsoskyddskontoret bedriver tillsyn över nedskräpning i kommunen. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna för delmål 4.2. Försök med insamling av el-avfall och glödlampor på arbetsplatser för privatpersoner ska inledas inom kort i Solna stad. Det övergripande målet "Kvalitets" ändras till följande: "Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned". Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna. Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Att förbättra tillgängligheten till återvinningscentralerna behandlas i delmål 6.5. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
<p>2.6.4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Solna stad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedömningen är att avfallsplanen är bra och bör antas i sin helhet. • Avfallsplanens förslag på insamling av matavfall kan komma att innebära ett ökat behov av tillsyn enligt miljöbalken och eventuellt även livsmedelslagstiftningen. • En nyhet är att viss tillsyn tas med som mål i avfallsplanen, och att miljö- och hälsoskyddsnämnden står som ansvarig för måluppfyllande av dessa delmål. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

2.7. SUNDBYBERGS STAD	
2.7.1. Kultur- och fritidsnämnden, Sundbybergs stad	
<ul style="list-style-type: none"> • Plan för avfallshantering i ett hållbart samhälle 2009-2020 är mycket välskriven och inger ett förtroende för de samverkande kommunernas plan för avfallshantering. • I hantering av avfall bör betydelsen av att hålla rent och snyggt i det offentliga rummet lyftas. Detta saknas i planen. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Det övergripande målet ”Kvalitets” ändras till följande: ”Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned.”</p>
2.7.2. Barn- och utbildningsnämnden, Sundbybergs stad	
<ul style="list-style-type: none"> • Avstår från att ge något yttrande över förslaget till avfallsplan. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.7.3. Utbildningsförvaltningen, Sundbybergs stad	
<ul style="list-style-type: none"> • Avstår från att ge något yttrande över förslaget till avfallsplan. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.

2.8. TÄBY KOMMUN	
2.8.1. Södra Roslagens Miljö- och hälsoskydds-nämnd	
<ul style="list-style-type: none"> • Har inget att erinra beträffande förslaget till avfallsplan. 	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
2.8.2. Privatperson, Täby	
<ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hur sortering och hantering rent praktiskt ska gå till för alla, även äldre och funktionshindrade. • Egna transporter till tippen önskas alltså inte framöver, eller? Skrivningen är här inte särskilt klar. • Tilläggstjänster som fastighetsnära insamling av grovavfall bör finansieras separat. Inte ingå i grundavgiften. • Vill samtidigt framföra vårt tack f.v.b. berörda sophämtare för det goda arbete de utför för oss alla! 	<p>Med målet människan i centrum ska avfallshandlingen vara utformad så att hänsyn tas till alla grupper i samhället. Det gäller såväl äldre som rörelsehindrade eller rullstolsburna. Tillgängligheten är en aspekt som det ska tas hänsyn till. Hur detta ska gå till rent praktiskt får arbetas fram i de årliga handlingsplanerna. Samråd kommer att hållas med berörda parter för att säkerställa att tillgängligheten är god för alla. Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är en berörd part.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Hur insamlingssystemen ska se ut i framtiden ska utredas i enlighet med delmål 1.3. Viktigt vid denna utredning är att sätta människan i centrum, det innebär att bland annat att det kommer att finnas valmöjligheter för hur man vill göra sig av med sitt grovavfall. Återvinningscentralerna är en viktig del i detta. Detta förtydligas i delmål 6.5 som innebär ökad tillgängligheten till återvinningscentralerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Framtida taxekonstruktion finns inte medtagen i avfallsplanen. Detta är en senare fråga.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
2.8.3. Täby Villaägarförening	
<ul style="list-style-type: none"> • En bra och väl täckande plan. • Viktigt att människan sätts i centrum • Angeläget att hämtning av avfall sker vid tomtgränsen i så stor utsträckning som möjligt. • Önskvärt med någon form av bonus för god avfallshantering. • Secondhandbutik vid Hagby, driven av ideell organisation föreslås. • Samarbete mellan SÖRAB/Täby kommun och ideella organisationer för hämtning av avfall vid grinden rekommenderas. • Samarbete mellan SÖRAB/Täby kommun och 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Beaktas redan i planen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Framtida taxekonstruktion är ej medtagen i avfallsplanen. Detta är en senare fråga.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras inom delmålet 5.1.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten hanteras inom delmålet 5.1.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

<p>Täbys småhusägare erbjuds bland annat genom information via vår tidning VillaInfo.</p> <ul style="list-style-type: none"> Täby Villaägarförening, som ingår i Villaägarnas Riksförbund vill bli remissorgan i samband med planens genomförande beträffande förslag till förändringar som berör Täbys småhusägare. 	<p>SÖRAB tackar för erbjudandet och återkommer när arbetet med de årliga handlingsplanerna inleds.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p>
<p>2.8.4. De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen</p> <ul style="list-style-type: none"> Hur stämmer avfallsplanen överrens med Boverkets förordning om enkelt avhjälpna hinder? Vem ska bistå med sopsorteringshjälp och transport till återvinningsplats för människor med rörelsehinder. Avfallsplanen tar inte tillgänglighetsfrågan för människor med rörelsehinder på något ställe. 	<p>Med målet människan i centrum ska avfallshanteringen vara utformad så att hänsyn tas till alla grupper i samhället. Det gäller såväl äldre som rörelsehindrade eller rullstolsburna. Tillgängligheten är en aspekt som det ska tas hänsyn till. Hur detta ska gå till rent praktiskt får arbetas fram i de årliga handlingsplanerna. Avfallshanteringen berörs endast till viss del av Boverkets föreskrift om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och befintliga allmänna platser. Föreskriften tar främst sikte på offentliga lokaler och allmänna platser. Det är oklart om återvinningsstationer och återvinningscentraler är att anses som en sådan plats. Samråd kommer dock att hållas med berörda parter för att säkerställa att tillgängligheten är god för alla. Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är berörd part.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är berörd part.</p>
<p>2.8.5. Tekniska kontoret, Täby kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> Ser positivt på arbetet med avfallsplanen där gemensamma övergripande mål för regionen underlättar planeringen för avfallshanteringen. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

2.9.4. Naturskyddsföreningen Väsby	
<p>1. MÄNNISKAN I CENTRUM</p> <p>a) Sortering <u>nära</u> människor, för att minska antalet transporter från bostadsområdet t.ex. så åker 300 småbilar till SÖRAB eller 1 stor.</p> <p>b) Lätt att <u>förstå</u> sorteringsmålen.</p> <p>c) Medvetande om konsekvenser.</p> <p>d) Vad kan <u>jag</u> göra. Ge exempel.</p> <p>e) Handla miljövänligt t.ex. krav-märkt</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
<p>2. KVALITETSMÅL</p> <p>Sortera <u>rätt</u> för att kunna använda återvunnet avfall.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Detta är avsikten med det övergripande målet kvalitet.
<p>3. MINSKA AVFALLETS MÄNGD</p> <p>a) Parollen ”köp 3 betala för 2” kräver konsumtionsförändringar. Om vi tänker <u>en</u> bra produkt med kvalitet och möjlighet till reservdelar, istället för <u>tre</u> skräpprodukter.</p> <p>b) Komposterar man trädgårdsavfall, även i flerbo- stadshus har man en perfekt jordfabrik på plats utan transporter.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
<p>4. MINSKA AVFALLETS FARLIGHET</p> <p>a) I första hand producentansvar, stoppa farliga ämnen vid källan t.ex. kemikalier i tyg och kläder, som vid tvätt förs ut i våra vatten.</p> <p>b) Tillverkare <u>skall</u> kollas av kemikalieinspektionen och naturvårdsverket.</p> <p>c) Vattenverken <u>kan</u> <u>ej</u> <u>rena</u> vattnet från alla farliga kemikalier som spolats ner i avloppet.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.
<p>5. ÖKA ÅTERANVÄNDNINGEN</p> <p>a) Ge goda exempel på återanvändning. T.ex. Återbruket och Second Hand.</p> <p>b) Tillhandahållande av reservdelar.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
<p>6. ÖKAD MATERIALÅTERVINNING</p> <p>a) Information om den fortsatta hanteringen av det återvunna materialet. <u>Vad blir det av det.</u> Det motiverar människor att göra mer.</p> <p>b) Redovisa uppnådda resultat i de olika kommunerna. Kan kanske stimulera tävlingsinstinkten.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.
<p>7. ENERGIÅTERVINNING</p> <p><u>Endast</u> avfall som lämpar sig för förbränning. Luften vi andas bör vi hantera med förnuft, liksom vattnet vi dricker.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Detta är avsikten med det övergripande målet energiutvinning.
<p>8. DEPONERING</p> <p>a) <u>Under strikt kontroll.</u> Vi måste veta <u>vad</u> vi deponerar och nedbrytningstider.</p> <p>b) Hålla koll på lakvattnet från gamla deponier.</p>	Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Beaktas redan i planen.

<p>2.9.5. Upplands Väsby Hembygdsförening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upplands Väsby Hembygdsförening avstår från att ge något yttrande över förslaget till avfallsplan. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>2.9.6. Byggnadsnämnden, Upplands Väsby kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentet ska vara vägledande i alla delar av avfallshanteringen. • Till stor del handlar planen om att genom information och upplysning påverka människors beteende. Samtidigt måste ändrat beteende stödjas av en tillgänglighet och logistik i hanteringen av avfall. • Avfallsplanens mål och strategier påverkar således i stor utsträckning stadsarkitektkontorets verksamhet. I samhällsplaneringen är enligt planen ”plats för avfall” en fråga lika angelägen som vatten- och avlopp och energiförsörjning. • Stadsarkitektkontoret vill få möjlighet till dialog om de nya riktlinjer vid ny- och ombyggnation som avses tas fram enligt planen. • Kommunen bör samlat se över avfallsfrågorna vad gäller lokalisering, utformning och störningar. • Målet att minst 90 % av byggherrar och byggentreprenörer i SÖRAB-regionen ska ha kunskap om vad som är farligt i bygg- och rivningsavfall och hur det hanteras anser stadsarkitektkontoret att vi redan idag har metoder att styra inom ramen för arbetet med bygglov och byggsamråd. • Ökat samarbete mellan miljö- och hälsoskyddskontoret, teknik och service samt stadsarkitektkontorets bygglovavdelning och planavdelning krävs för att nå delmål som anger att ”år 2012 ska hanteringen av schaktmassor och liknande vara kartlagda samt förbättringsåtgärder föreslagna”. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. I arbetet med framtagandet av avfallsplanen har det framkommit att detta förhållande eventuellt inte uppfylls i alla kommuner. Vi har bedömt att det går att mäta målet till exempel genom en enkätundersökning.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>

2.9.7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Upplands Väsby kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Språkgranskning av planen måste genomföras. • Tveksamt om resurser för genomförandet av avfallsplanen kommer att vara tillgängliga. • Planen ligger inte i fas med nämndens verksamhetsplanering och det kan därför i vissa fall bli svårt att nå uppsatta delmål. • Kontaktmannagruppen bör endast fungera som rådgivare, bollplank. Respektive nämnd ansvarar för att målen nås. • Informationsmaterial om verksamhetsavfall bör tas fram. • Samtliga målbeskrivningar ska vara mätbara. När det gäller mängder ska det anges om det är vikt eller volym som avses. • Beträffande mål 3.5 om ökad återanvändning, måste hänsyn tas till att återanvändningen inte leder till en ökad miljöbelastning eller energianvändning, vilket bör framgå av målbeskrivningen. • Ställer sig frågande till tabell 1 under kapitlet konsekvenser, sid 26. Att det inte skulle vara en positiv miljöpåverkan att minska mängden avfall verkar underligt. Ökad återanvändning verkar inte heller ha en positiv miljöpåverkan. • Bilaga 3 bör uppdateras med följande: SKÅ-AB bedriver ingen verksamhet på Edstippen utan på Brunnby/Nibbletippen och Vällsta Massantering AB ingår numera i D:A. Mattsson AB. De SNI-koder som anges är sedan 1 januari 2009 inte längre aktuella eftersom ändringar har genomförts i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. En uppdatering av detta bör göras. 	<p>Språkgranskning av avfallsplanen är genomförd under utställningstiden.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Exakt vilka resurser som behöver vara tillgängliga framgår inte av avfallsplanen. Det kommer att utarbetas i de årliga handlingsplanerna. Det kan dock konstateras att resurser kommer att krävas för att uppfylla planens mål. Det är viktigt att tillräckliga resurser avsätts från bland annat kommunernas och SÖRABs sida för att nå upp till målen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Kontaktmannagruppens roll är framförallt att samordna och driva arbetet framåt. Respektive kommun och kommunens olika nämnder samt SÖRAB ansvarar för att målen uppnås.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Synpunkten beaktas i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Ändras till viss del i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan. När en mängd anges avses mängden i kilogram.</p> <p>Målbeskrivningen till mål 5 öka återanvändningen, kompletteras med följande text: <i>"Återanvändning får dock inte leda till en ökad miljöbelastning."</i></p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Målen är miljöbedömda utifrån hur de kan påverka de svenska miljö kvalitetsmålen. Endast den direkta miljöpåverkan är bedömda. Sekundära effekter har det inte tagits hänsyn till. Detta har inneburit att de övergripande målen i flera fall inte påverkar de nationella miljö kvalitetsmålen.</p> <p>Ändras i det slutgiltiga förslaget till avfallsplan. SNI-koder ändras ej då den aktuella listan speglar förhållandet i kommunerna den 1 november 2007. I den föreskrift (NFS 2006:6) som styr innehållet i en avfallsplan anges fortfarande att verksamheterna skall anges med så kallade SNI-koder.</p>

<p>2.9.8. Friluftsförbundet, Upplands Väsby kommun</p> <ul style="list-style-type: none"> • Är positiv till den gemensamma avfallsplanen för SÖRAB kommunerna. • För att uppnå delmål 2012 krävs dock att tillgänglighet till källsortering blir bättre särskilt i de småhusområden som växer och tilltar i antal runt om i kommunerna. • Omsorgsfull planering krävs för insamlingsplatser nära avfallslämnaren, så att miljö- och hälsoskyddskraven uppfylls, särskilt när det gäller den planerade insamlingen av matavfall från hushållen. • Stora insatser krävs gällande information till invånarna angående hur och varför det är viktigt att sortera rätt. • Vill poängtera att utbildning och information är en avgörande faktor om målen ska uppnås och att noggrann uppföljning utförs och åtgärdsprogram upprättas för det fall att delmålen inte uppnås. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
<p>2.9.9. Skälby SÖ Samfällighetsförening, Upplands Väsby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Föreningen instämmer i princip i de övergripande målen och deras bakomliggande principer. Målbeskrivningarna är dock i huvudsak kvalitativa och behöver för den skull kompletteras med kvantitativa formuleringar för att bli möjliga att stämma av mot verkliga utfall. • För att de högt ställda återvinningsmålen skall kunna förverkligas krävs decentraliserade och väl skötta återvinningsplatser och som därtill är enkla att använda för människorna. Föreningen förutsätter att Teknik & Service i samarbete med SÖRAB återkommer till Föreningen i den frågan för att få så bra lokal anpassning som möjligt. • Kompostering av matavfall hör av hygieniska skäl inte hemma i tätbebyggda områden och ger ett jordförbättringsmedel som har mycket begränsad nytta. 	<p>Vissa av de övergripande målen är av mer kvantitativ art. Detta är delvis på grund av att dessa mål riktar sig till alla typer av verksamheter inom kommunerna, alltså även till sådan verksamhet som kommunen inte har rådighet över. Delmålen är av kvantitativ art. I vissa fall kommer kvantiteten att mätas genom enkätundersökningar där människors uppfattning av ett delmål undersöks.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Med avfallsplanens mål och delmål vill regionen skapa förutsättningar för ökad sortering och bättre service. Genom delmål 1.1, 4.2 och 6.5 avses sorteringen och förutsättningar för ökad källsortering förbättras på olika sätt. Hur detta ska gå hanteras i arbetet med de årliga handlingsplanerna.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen. Avsikten med avfallsplanens mål är att en ökad utsortering av matavfall i första hand ska samlas in och nyttiggöras efter central behandling. Miljökontorens erfarenhet är att en korrekt skött hemkompost inte föranleder fler skadedjur.</p>

2.10. VALLENTUNA KOMMUN	
2.10.1. Myndighetsnämnd för teknik och miljö, Vallentuna kommun	
<ul style="list-style-type: none"> • Bedömer att en gemensam avfallsplan inom SÖRAB-kommunerna är ett bra sätt att genom samverkan med andra kunna komma längre med arbetet med att minska miljöbelastningen från avfallshanteringen • Resurser inom TUFA kommer att förstärkas genom att en avfallshandläggare anställs på heltid (tidigare 50 procent). • Ytterligare resurser kan komma att krävas för att nå avfallsplanens mål. 	<p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p> <p>Föranleder ingen förändring av avfallsplanen.</p>
2.10.2. De handikappades Riksförbund, DHR Täbyavdelningen	
<ul style="list-style-type: none"> • Hur stämmer avfallsplanen överrens med Boverkets förordning om enkelt avhjälpna hinder? • Vem ska bistå med sopsorteringshjälp och transport till återvinningsplats för människor med rörelsehinder. • Avfallsplanen tar inte tillgänglighetsfrågan för människor med rörelsehinder på något ställe. 	<p>Med målet människan i centrum ska avfallshanteringen vara utformad så att hänsyn tas till alla grupper i samhället. Det gäller såväl äldre som rörelsehindrade eller rullstolsburna. Tillgängligheten är en aspekt som det ska tas hänsyn till. Hur detta ska gå till rent praktiskt får arbetas fram i de årliga handlingsplanerna. Avfallshanteringen berörs endast till viss del av Boverkets föreskrift om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och befintliga allmänna platser. Föreskriften tar främst sikte på offentliga lokaler och allmänna platser. Det är oklart om återvinningsstationer och återvinningscentraler är att anses som en sådan plats. Samråd kommer dock att hållas med berörda parter för att säkerställa att tillgängligheten är god för alla. Planen förtydligas med att det i delmål 1.1 och 1.3 framgår att handikapporganisationen är berörd part.</p> <p>Se kommentar ovan.</p> <p>Se kommentar ovan.</p>